TRÄSKYDD

Aktuellt från Träskyddsföreningen och Träskyddsinstitutet

ISSN 0284-8457 TRÄSKYDDs-Aktuellt Nr 2/96 dec -96

GRÖNT TRÄ - DET RÄTTA VIRKET

var namnet på Föreningens kampanj våren 1996, som genom annonser i dags- och fackpress uppmärksammade tryckimpregnerat trä som ett utmärkt byggmaterial.

Kampanjen kommer att följas upp under våren 1997 med ytterligare aktiviteter, i första hand riktade mot bygghandeln och dess kunder.

Ytterligare en kortkurs kring impregnerat trä för bygghandeln genomfördes i november med ca 20 deltagare. Av samtal från bygghandel och tillsynsmyndigheter, som påtalar brister i kunskaperna kring impregnerat trä borde deltagarantalet ha varit närmare 100 personer!! Till våren ges ännu fler kurstillfällen; Föreningen samarbetar med Bygghandlarnas lokalavdelningar för distriktsvisa kurser.

Av Arbetarskyddsstyrelsens utannonserade kurser i höstas för personal som hanterar klass 1 medel (grund- och repetitionskurs) fick minst 1 kurs ställas in på grund av ringa intresse - utbildningen är ändå obligatorisk. **Utbildning inom branschen tas upp till diskussion på miljödag i Stockholm den 29 januari (se sid 3).**

Rätt impregnerat trä på rätt plats - Föreningens plansch och A4-kopia i 1996 års version har sålts slut. Vi kommer att trycka upp ytterligare en upplaga (den 5:e) för distribution till säsongstarten. Beställ från talongen, sid 4.

Förening och Institut byter lokaler under våren. Vi hoppas få lokaler inom nuvarande område för att behålla adress och telefon/ telefaxnummer. (Svenska Trävaruexport-föreningen, STEF, lämnade den 1 november övervåningen i Träteks gula gårdshus, Drottning Kristinas väg 67B). En ny hyresgäst för hela gula huset önskas, varför Förening/Institut sagts upp. Träskyddsinstitutet och IRG Secretariat flyttade in 1989 och Föreningen kom efter 1993. Förening och Institut nyttjar idag 5 rum på bv.

Tryckimpregnerat trä på lekplatser var ånyo rubriker i pressen i somras, där lekplatserna beskrevs som cancerrisker. Den undersökning som gjordes 1983/84 i Uppsala (B Henningsson, SLU) har varit föremål för medicinsk granskning, och finns redovisad i rapporten: **PM om risk för arsenikförgiftning på lekplatser, YM rapport nr 20/96,** Carl-Göran Ohlson, Yrkes- och miljö-medicinska kliniken, Örebro (beställs sid 4).

TRÄSKYDD

TRÄ SKYDD

AKTUELLT från Svenska Träskyddsföreningen och Svenska Träskyddsinstitutet utkommer med 4 nummer/år.
Ansvarig utgivare: Eva Esping, tel 08/791 23 60; 08/790 98 53
Redaktör: UllaBritt Kronberg, tel 08/790 98 53

Sv Träskyddsföreningen, SvTF Service AB och Sv Träskyddsinstitutet, Box 5673, 114 86 STOCKHOLM

NYA REGLER FÖR ANVÄNDNING AV IMPREGNERAT TRÄ INFÖRS I NORDISKA GRANNLÄNDER

Från och med den 1 januari 1998 införs motsvarande regler i **Finland** som i Sverige vad gäller **användning** av träskydds-behandlat virke. Arsenik- och kromhaltiga träskyddsmedel får användas för konstruktioner i mark- och vattenkontakt medan för trä ovan mark tillåts endast arsenik- och kromfria medel.

Danmark har sedan ett par år tillbaka förbud mot användning av arsenikhaltiga träskydds-medel för impregnering. Vid **årsskiftet** får inte heller kromhaltiga träskyddsmedel användas, varför dansk impregnerings-industri för såväl A- som AB-impregnering måste förlita sig på "AB-medlen", varav två idag är godkända för användning i träskyddsklass A.

Sverige har, som andra europeiska länder, under flera år exporterat impregnerat CCA-virke till Danmark. Danmark begärde i somras hos EU-kommissionen ett förbud mot import till Danmark av i första hand arsenikimpregnerat virke, vilket flera länder protesterat emot hos EU. I Sverige har Föreningen haft täta kontakter med Kommerskollegium och Näringsdeparte-mentet i ärendet men Närings- och Miljödepartementets olika uppfattning i ärendet blockerade ett officiellt agerande från Svensk sida.

NORDISKA TRÄSKYDDSRÅDET, NTR, ÖVERGÅR TILL FÖRENINGEN NORDISKA TRÄSKYDDSRÅDET

Efter att alltsedan starten i slutet av 1970-talet ha fått sin verksamhet finansierad genom anslag från Nordiska Ministerrådet, står NTR från och med 1996 utan allmänna bidrag för sin verksamhet. De nordiska bransch-organisationerna inom träskyddsområdet (Finska Rötskyddsföreningen och Svenska Träskyddsföreningen, Norske Impregnerings-verkers Forening, Dansk Træ-beskyttelse) samt Islands Byggforskningsråd, har beslutat att gemensamt finansiera en fortsättning på NTRs arbete. NTR är mest känt för sin godkännande-verksamhet av träskyddsmedel (ur effektivitetssynpunkt) samt olika tolkningsdokument i anslutning till gällande standard inom träskyddsområdet.

NUVARANDE STANDARD FÖR IMPREGNERAT TRÄ SS 056110 GÄLLER TILL SOMMAREN -97

Sent i höstas blev det klart att EN-standarder för produkten impregnerat trä i stort är färdiga och arbetet med nationell anpassning påbörjas. Träskyddsbranscherna i Norden, genom NTR, vill behålla de välkända kvalitetsklass-begreppen NTR/A; NTR/AB osv, liksom nuvarande system med kvalitetskontroll. För bygghandeln och dess kunder kommer därför övergången till EN-standarder inte att märkas, utan NTR/M; NTR/A; NTR/AB och NTR/B märkt virke kommer som tidigare att stå för **kvalitets-kontrollerat tryckimpregnerat virke.**

VÄRMEBEHANDLING AV TRÄ - EFFEKTIVT RÖTSKYDD??

Ett inslag i TV 2 Rapport (reporter Hasse Svens, Helsingforsred) om värmebehandling av trä som ersättning för kemiska träskyddsmedel, har medfört många frågor. En metod provas vid YTI, Miljötekniska Institutet i Mikkeli (enl Helsingin Sanomat 96-12-11). Värmebehandling innebär att trä upphettas till ca 300 °C i något medium som förhindrar att träet fattar eld. Vedstrukturen förändras härvid kemo-termiskt. Resultat kring rötbeständighet redovisades inte. Värmebehandlingen medför också en mörkfärgning av virket. Det senare är väl känt sedan tidigare vid försök med högtemperatur-torkning av furu (bl a vid Trätek, Stockholm).

SNART DAGS FÖR STATISTIKEN

Som tidigare år, kommer Institutet under våren att samla in produktionsuppgifter kring impregnerat trä för hela branschen.

IMPREGNERINGSMÄSTARKURS - EN GÅNG TILL

Efter ett uppehåll på 4 år, genomförde Träskyddsinstitutet i samarbete med SLU, virkesläran och SP en omarbetad Impregneringsmästarkurs i februari -96.

Flera förfrågningar kring ytterligare kurser har medfört att vi nu genomför ytterligare en kurs till våren. **Kursen genomförs den 4 - 6 februari 1997 på sedvanligt sätt vid SLU, inst för virkeslära, Uppsala.** Utbildningen kombinerar teoretiska lektioner med laborationsövningar i väl avgränsade pass. Efter önskemål sedan tidigare, ersattes det skriftliga avslutningsprovet med ett kursintyg (närvaroplikt på samtliga kursdagar).

Kursinbjudan har sedan tidigare sänts ut till impregneringsverken. Intresserade av kursen kontaktar Föreningens/Institutets kansli för närmare information, tel 08/791 23 60.

TRÄSKYDD INFORMATION - POPULÄRA SKRIFTER KRING TRÄSKYDD OCH SKADEGÖRARE

Träskydd Information 1979:1 och 2 om virkesförstörande insekter och 1982:1 om röta, kommer under våren att följas upp av ytterligare en skrift i serien, nämligen **Träskydd Information 1997:1 "Impregnerbarhet, biologiska skadegörare och hur man skyddar trä".**

Underlaget till skriften är hämtat från Föreningens kortkurser kring tryckimpregnerat trä för bygghandeln. Det har visat sig finnas ett mycket stort behov av ett material för olika utbildningsändamål kring sambandet trä-skadegörare-träskydd.

TRÄSKYDDSHANDBOKEN OMARBETAS

Våra kontakter med Svensk Byggtjänst har lett till att en **omarbetning av Träskyddshandboken (Svensk Byggtjänst, 1982) planeras starta under senare delen av 1997.**

AVFALLSHANTERING OCH DEPONERING AV IMPREGNERAT TRÄ

Föreningen kommer under vintern att utarbeta rekommendationer för avfallshantering och deponering av impregnerat trä. Här gäller såväl rutiner för impregneringsverkens avkap och spill, som impregnerat virke från byggarbetsplatser, rivningsobjekt m m. Föreningens rekommendationer bygger på diskussioner med representanter för berörda, främst impregneringsindustri, bygghandel, myndigheter och avfallshantering.

MILJÖDISKUSSIONER DEN 29 JANUARI I STOCKHOLM

I samarbete med Arbetarskyddsstyrelsen, ASS genomför Föreningen en **miljö-diskussionsdag onsdagen den 29 januari 1997 i Stockholm.** Här kommer bl a följande ämnen att behandlas:

*** Utbildning inom träskyddsbranschen - krav och behov.** Vilka regler gäller? Hur får företaget reda på när det är "kursdags"? Kan företagen få hjälp med utbildningsplanering?

*** Miljömätningar enligt kontrollprogram, för tillståndsansökan m m.** Vilka mätningar måste impregneringsföretagen göra? Vad kostar det? Behandlas företag lika i hela landet?

*** Omhändertagande och deponering av tryckimpregnerat trä.** Klarar sopstationerna att ta hand om impregnerat trä? Vad rekommenderar Föreningen?

Medverkande: Maria Dalin Cronholm, ASS, Peter Englöv, VBB VIAK m fl.

Planera redan nu in den 29 januari för miljö-diskussion i Stockholm.

Inbjudan med program sänds ut efter nyår (till Föreningens medlemmar). Andra intresserade kan kontakta kansliet för ytterligare information, tel 08/791 23 60.

/EEs

Jöran Jermer
IRG Secretariat c/o KTH
Box 5607 Brinellv 34
114 86 STOCKHOLM
1004

B **PORTO BET**

Avs: Sv Träskyddsför/Sv Träskyddsinst
Box 5673
S-114 86 STOCKHOLM

KALENDARIUM 1997

29 jan — Seminarium" *Miljö-diskussionsdag"*. Träskyddsföreningen i samarbete med Arbetarskyddsstyrelsen, Stockholm. Mer detaljerat program utkommer efter nyår.

4-6 febr — Impregneringsmästarkurs *"Träskydd och Impregnering"* vid Sveriges Lantbruksuniversitet, institutionen för virkeslära, Uppsala.

25-30 maj — IRG 28. Konferens i Whistler, Canada. För mer information kontakta IRG Secr, tel 08-10 14 53.

Önskas ytterligare information kontakta Träskyddsföreningen/Träskyddsinstitutets kansli på 08-791 23 60.

En God Jul och Ett Gott Nytt År
tillönskas alla våra läsare

BESTÄLLNING

Insändes till — Svenska Träskyddsföreningen/Svenska Träskyddsinstitutet
Box 5673, S-114 86 STOCKHOLM
eller faxas till — Int + 46 8-791 22 15

För Träskyddsföreningens medlemmar samt utbildningsinstitutioner gäller priserna inom parentes.
Samtliga priser är exklusive moms och porto-/distributionskostnader om ej annat nämns.

____ ex	Statistik - "Träimpregneringsindustrin i Sverige. Produktionsåret 1995. Meddelande nr 171, 1996	150:- (50:-)
____ ex	Production of Preservative Treated Wood in the Nordic Countries in 1995". NWPC Information No. 35/96 (Fred G Evans)	50 kr inkl moms, porto & distr Medlemmar gratis
____ ex	Vanliga frågor kring tryckimpregnerat trä	Enst ex gratis
____ ex	Bunt om 50 ex	50:-. inkl moms, porto &distr
____ ex	Ställ Medlemmar i Träskyddsföreningen betalar	Enst ex bif best broschyrer enbart moms, porto & distr
____ ex	Föreningens Plansch "Rätt impregnerat trä på rätt plats 1996"	60:- (45:-)
____ ex	Föreningens A4-blad "Rätt impregnerat trä på rätt plats 1996"	Enst ex gratis
____ ex	Föreningens Affisch "Vägledning vid val av tryckimpregnerat trä"-96	55:- (35:-)
____ ex	Föreningens Plakat "NTR/A resp NTR/AB för bygghandeln"-95	55:- (30:-)
____ ex	Stolprapport "Från Skog till Stolpe", 1995	75:- (50:-)
____ ex	"Tryckimpregnerat trä i lekplatsutrustning", SLU/Träskyddsför	Enst ex gratis
____ ex	"PM om risk för arsenikförgiftning på lekplatser", YM rapport nr 20/96, Carl-Göran Ohlsson, Yrkes- och miljömedicin,	Enst ex gratis Regionssjukhuset, Örebro
____ ex	Träskydd Information 1997:1 "Impregnerbarhet, biologiska skadegörare och hur man skyddar trä", (utkommer prel februari).	Pris meddelas senare

Namn/Företag _____

Adress _____

Postnr _____ Postadress _____